

הקדמה

הקודד האתי מנסח כללים של אסור ומומלץ, אך זו אינה מטרתו היחידה והעיקרית. מטרתו היא גם להעלות למודעות, ליצור גרוי לחשיבה, לפתוח שיח ולתרום להעמקה בדילמות האתיות המורכבות שנוצרות במהלך עבודתנו האנליטית והתפתחותנו כאנליטיקאים.

הקודד האתי

הקודד מתייחס במידה שווה לגברים ולנשים. קודד זה מחייב את כול חברות וחברי המכון; את החברות והחברים בהכשרה לשלביה השונים; אנליטיקאים/ות; אנליטיקאים/ות מנחות/ים; חברים וחברות בינתחומיים וחברים וחברות נלווים. קודד זה נוסף על הכללים והנהלים האתיים הקשורים למקצוע הבסיסי שממנו מגיע/ה האנליטיקאי/ת.

1. כללי

- 1.1** חברי וחברות המכון ישמרו על זכויות אדם כפי שהן מוגדרות בהצהרת האומות המאוחדות לזכויות אדם, ויפעלו באופן שאינו מפלה בין בני אדם.
- 1.2** חברי וחברות המכון ינהגו בדרך ארץ ובכבוד במגעים עם עמיתים/ות במכון ועם אנשי ונשות מקצוע אחרים/ות, וכן במגעים המקצועיים עם מוסדות המכון ועם גורמים בקהילה.

2. מקצועיות

- 2.1** על האנליטיקאי והאנליטיקאית¹ לדאוג להתפתחותם המקצועית ברציפות מעבר לתקופת ההכשרה, לקיים קשר מקצועי עם קולגות ולשמור על רמה גבוהה של יכולת טיפולית. בעת הצורך עליהם להיעזר בהדרכה, לימוד והכשרה נוספים.
- 2.2** כשירות מקצועית: על אנליטיקאי/ת לתת את הדעת לנסיבות בריאותיות ורגשיות העשויות לפגוע ביכולתה/ו להעניק את הטיפול המיטבי למטופליה/ו. במקרה שיש לה/ו ספק בכך, עליה/ו לפנות להתייעצות או הדרכה אצל חבר/ת מכון בכיר/ה, ובמקביל ליידע את יו"ר ועדת הכשרה, או יו"ר ועדת האתיקה של המכון.

3. יחסי אנליטיקאי/ת- מטופל/ת

- 3.1** על האנליטיקאי/ת לנהוג במטופליה/ו בכבוד ובדרך ארץ. עליה/ו לנהוג ביושר וביושרה ביחסיה/ו עמם/ן.
- 3.2** טובת המטופל/ת תהיה תמיד לנגד עיני המטפל/ת, והם יפעלו תמיד לתועלתו המירבית של המטופל/ת.
- 3.3** המטופל/ת לא ת/ינוצל על ידי המטפל/ת בשום אופן שהוא.
- 3.4** לפני תחילת אנליזה, האנליטיקאי/ת י/תסביר למטופל/ת את העקרונות והמסגרת של הטיפול האנליטי וי/תעשה כול מאמץ לשמור על מסגרת זו במשך הטיפול.

¹ בכול מקום שבו כתוב אנליטיקאי/ת הכוונה לכלל המטפלים/ות במכון: חברים/ות בהכשרה, אנליטיקאים/ות ואנליטיקאים/ות מנחים/ות.

3.5 לפני תחילת האנליזה, כול ההסכמים הכספיים בין המטפל/ת למטופל/ת צריכים להיות מובהרים ומוסכמים במלואם, ובכלל זה תשלום עבור ביטולי פגישות והסדרי חופשות. יש לוודא שהמטופל/ת הבין/ה את משמעותם והשלכותיהם של הסכמים אלה.

3.6 על שינוי תעריף יש להודיע למטופל/ת מראש לפני יישומו.

3.7 בין האנליטיקאי/ת והמטופל/ת ובני משפחתו/ה לא יהיו שום יחסים כלכליים או כספיים, או שום החלפת טובות הנאה, למעט שכר עבודתו/ה האנליטית של המטפל/ת.

3.8 ככלל, רצוי שסיום אנליזה ייעשה בהסכמה הדדית. מטופל/ת זכאי/ת לסיים אנליזה בכול זמן שנראה לו/ה. אם האנליטיקאי/ת היא/הוא זו/זה שמחליט/ה לסיים את האנליזה באופן חד צדדי, עליה/ו לקחת בחשבון את הצרכים הטיפולים של המטופל/ת. יש להודיע על כך למטופל/ת זמן סביר מראש, וכן לעזור למטופל/ת, במידה ומעוניין/ת בכך, למצוא כתובת טיפולית חליפית.

3.9 חל איסור מוחלט על קיום כול סוג של קשר בעל אופי מיני עם מטופל/ת ועם אנשים מהמעגל הקרוב אליו/ה בזמן האנליזה או הטיפול.

3.10 גם לאחר סיום הטיפול חל איסור לקיים קשר מיני עם מטופל/ת לשעבר.

3.11 אנליטיקאי/ת לא י/תטפל בבני משפחתו/ה הקרובה של מטופל/ת וכן לא בחבריו/ה הקרובים, למעט מצבים שבהם זה מתבקש טיפולית (למשל טיפול בילדות/ים), או מצבים חריגים.

3.12 אנליטיקאי/ת י/תיתן את הדעת על הסכנה של הפעלת השפעתו/ה וסמכותו/ה על מטופל/ה ו/תוך כדי הטיפול וכן לאחר סיומו, לאור כוחם של יחסי העברה וחוסר האיזון בכוח שבין מטפל/ת ומטופל/ת. יש לשקול היטב באם מתאים ליצור יחסים חברתיים, כולל אשור חבריות ברשתות החברתיות, עם מטופל/ת לשעבר, לאור התמשכות יחסי ההעברה מעבר לתקופת הטיפול עצמו, וכדי להשאיר למטופל/ת את האופציה לחזור לטיפול.

4. סודיות ופרטיות

4.1 אנליטיקאי/ת מחויב/ת בשמירה על סודיות מקצועית. בכול מסגרת שבה מביא/ה האנליטיקאי/ת פרטים הנוגעים למטופל/ת, י/תעשה האנליטיקאי/ת כול מאמץ לשמור על פרטיותו/ה, צנעתו/ה וכבודו/ה של המטופל/ת.

4.2 בכול מקרה שבו אנליטיקאי/ת מציג/ה את עבודתו/ה (בכתב, בעל פה, בהתייעצות בסמינר ובכול מסגרת מקצועית שהיא) י/תעשה האנליטיקאי/ת מאמץ רב להסוות ולטשטש כול פרט, וי/תציג את המטופל/ת כך שלא ניתן יהיה לזהותו/ה. חשוב לתת את הדעת על הנושא, גם כשמעלים באקראי, במהלך סמינר או דיון, דוגמה קלינית. במצבים אלה לעתים, בבלי דעת, מוסגרים פרטים שעלולים לזהות מטופל/ת. בבחירת מקרה להצגה בעבודת הסיום, לאור היקף ועומק החשיפה, יש לתת את הדעת האם המקרה מתאים לחשיפה לפני קהל רחב, ושאכן ניתן להסוות אותו במידה מספקת.

4.3 כאשר מדובר במטופל/ת שזהותו/ה עשויה להיות ידועה למי מהנחשפים לאינפורמציה, יש לשקול היטב באם מתאים להציגו/ה.

4.4 על פרסומים באתר המכון ו/או פירסומים מצולמים באינטרנט יחולו כללי חיסיון כפי שהם מופיעים באתר המכון מטעם ועדת האתיקה.

- ועדת האתיקה מזמינה את החברות והחברים להתייעץ איתה בכול מקרה של ספק ביחס לשאלות של חיסיון מטופלים בכול מסגרת שבה האנליטיקאי/ת מתכוונ/ת להציג או לפרסם את עבודתו/ה הקלינית.

4.5 ניתן להציג מידע אישי שעלול לחשוף זהות של מטופל/ת רק בהינתן לכך אישור בכתב מהמטופל/ת.

4.6 כול האמור לעיל, אינו חל כאשר על המטפל/ת לחשוף אינפורמציה כדי להגן על מטופל/ת שמצבו/ה הקליני מחייב זאת, או כאשר יש חובה של בית משפט לעשות זאת.

5. סוגיות ספציפיות הנוגעות למתמחים/ות בפסיכואנליזה

5.1 לא י/תציג עצמה/ו חבר/ה בהכשרה כאילו היא/הוא אנליטיקאי/ת מוסמכ/ת.

5.2 מתמחה י/תודיע לכול מי שהיא/הוא מתחילים לערוך לו אנליזה שהיא/הוא בתהליך התמחות, למעט מקרים שבהם הוחלט, בהתייעצות עם מדריך/ה, שהודעה כזאת עלולה לחבל משמעותית באנליזה.

5.3 על מתמחה, המציע/ה במהלך הכשרתה/ו למטופל/ת אנליזה בתעריף מוזל (לעתים מוזל מאוד), לשקול האם י/תהיה מוכנ/ה להשלים אנליזה שלמה בתעריף זה.

5.4 במידה ומצבו/ה הכלכלי של המטופל/ת מאפשר זאת, ניתן להעלות הדרגתית את התעריף.

5.5 במקרה שבו, למרות מצבו/ה הכלכלי של המטופל/ת, יש לדעת המטופל/ת להעלות את התעריף, מסיבות טיפוליות, ניתן לעשות זאת רק באישור אנליטיקאי/ת מדריך/ה שאיתו/ה מתייעצים בנושא.

5.6 למעט מקרים אלה, יש לאפשר למטופל/ת לסיים תהליך אנליטי מלא, גם אם לא ניתן לשנות את התעריף במשך כול האנליזה.

5.7 סיום חד צדדי של אנליזה על ידי מתמחה, בגלל החלטה להעלות את התעריף, כשלמטופל/ת אין יכולת לעמוד בכך כלכלית, ייחשב עבירה אתית.

5.8 על מתמחה לדווח לוועדת הכשרה באופן מיידי על כול הפסקה וסיבתה באנליזות שהיא/הוא מנהל/ת, וכן על שינוי או סיום הדרכות ואנליזות אישיות.

6. סוגיות ספציפיות הנוגעות לחברים והחברות הבינתחומיים

6.1 חברים וחברות בינתחומיים מחויבים לכול כללי הסודיות החלים על שאר חברי וחברות המכון ביחס לחומרים הקליניים שאליהם הם/ן נחשפים. הם/ן אינן רשאים/ות לעשות שימוש בחומרים כאלה בכול אופן שהוא ללא הסכמה מפורשת של חבר/ת המכון שהציג/ה את החומר.

6.2 כול חבר וחברה בינתחומיים, במיוחד כשהם גם אנשי ונשות מקצוע טיפולי, יקפידו לציין במגעים/ן החברתיים ועם מטופלים/ות ואנשי ונשות מקצוע, שהם חבר וחברת מכון בינתחומיים, ושאינם אנליטיקאי/ת, או בהכשרה להיות אנליטיקאי/ת.

7. סוגיות אתיות הנוגעות להדרכה ולהוראה במכון

7.1 על מדריך/ה ומורה במכון לפעול כך שהתפתחותם המקצועית המיטבית של מודרכותיהם/ן ותלמידותיהם/ן תהיה לנגד עיניהם/ן.

7.2 חל איסור על מדריך/ה לקיים יחסים בעלי אופי מיני או עסקי עם מודרכיהם, למעט התשלום עבור ההדרכה.

8. פנייה לוועדת האתיקה

8.1 בכול מקרה של ספק או התלבטות הנוגעים ליישום הקוד האתי, ולשאלות אתיות בכלל, מוזמנים חברי וחברות המכון לפנות לוועדת האתיקה לצורך התייעצות. הפנייה תעשה במייל ליו"ר ועדת האתיקה. התשובה הסופית תינתן אף היא במייל.

8.2 כול חבר/ת מכון אשר יודע/ת על הפרת הקוד האתי, או על פגיעה ביכולתו של חבר/ה לטפל - מסיבות בריאותיות, נפשיות או אחרות - רשאי/ת ומתבקש/ת לפנות על כך ליו"ר ועדת האתיקה.

8.3 מטופלים ובני משפחותיהם, וכן כול אדם אשר רואה עצמו נפגע על ידי חבר מכון, במסגרות המקצועיות השונות שבהן הוא פועל, ובכלל זה הטרדות ופגיעות מיניות, זכאים לבירור והגנה על ידי ועדת האתיקה.